

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3901/21
1.6.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Олег Копривица, адвокат из Панчева, Трг слободе 1, против тужених ББ и ВВ, обојица из ..., ради утврђења брачне тековине, одлучујући о жалби тужиље, изјављеној против пресуде Основног суда у Панчеву П 397/17 од 14.4.2021. године, у седници већа одржаној дана 1.6.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Панчеву П 397/17 од 14.4.2021. године у ставу шестом изреке и у том делу жалба тужиље **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу седмом изреке пресуде Основног суда у Панчеву П 397/17 од 14.4.2021. године, тако што се обавезују тужени ББ и ВВ, обојица из ..., да тужиљи АА из ..., на име трошкова парничног поступка солидарно исплате износ од 180.944,00 динара, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде, под претњом извршења.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке дозвољено је објективно преиначење тужбе из поднеска тужиље од 2.3.2021. године. Ставом другим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиље, па је утврђено да је тужиља по основу брачне тековине са туженим ББ сувласник са 1/2 дела на следећим покретним стварима које се налазе у ..., у улици ... и то: блендеру марке "Kauf Max" беле боје, усисивачу марке "Philips" црвене боје, шерпи марке "Металац" (један велики лонац и четири комплета шерпи), пица-пећи црне боје са ватросталним поклопцем, миксеру без посуде марке "Philips" крем боје, "Tupperware" посудама и то: зеленој посуди са поклопцем за чување хране, силиконским модлама црвене боје, плаво-белој посуди за тесто и плаво-белој посуди за припремање тестенина, металној машини за место, пекачу марке "Металац" црне боје са белим тачкицама, књизи "Ловац на змајеве" аутора Халеда Хосеинија, па је обавезан

тужени ББ да јој омогући сусвојину на побројаним стварима. У преосталом делу којим је тужила тражила да се утврди да је власник и друге половине побројаних покретних ствари, као и да се друготужени ВВ обавезе да наведено право призна тужили заједно са туженим ББ и омогући тужили искључиви посед, тужбени захтев је одбијен као неоснован. Ставом трећим изреке утврђено је да посебну имовину тужиле представља књига "Прељуба" аутора Паула Коелја, па је обавезан тужени ББ да јој исту врати или да омогући тужили да књигу узме, док је тужбени захтев у делу којим је тражено да се обавезе тужени ВВ да ово право призна тужили и омогући преузимање ствари, одбијен као неоснован. Ставом четвртим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле у делу којим је тражила да се утврди да је посебна имовина тужиле покретна ствар тостер сребрнасто – сиве боје и књига "Колиба" аутора Дон Мигел Руиза, и да јој тужени исту врате или омогуће да је тужила узме. Ставом петим изреке обавезани су тужени да тужили солидарно исплате износ од 3.050 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом коју прописује Европска централна банка за валуту евро почев од дана пресуђења па до исплате, а који износ представља 1/4 процењене тржишне вредности стамбеног објекта површине 37 м², изграђеног без одобрења за градњу, током трајања брака са првотуженим ББ, који стамбени објекат се налази на парцели ... КО ..., ..., чији власник парцеле је друготужени ВВ. Ставом шестим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тражено да се поред досуђеног тужени обавезу да солидарно исплате тужили још 3.500 евра у динарској противвредности са законском затезном каматом коју прописује Европска централна банка за валуту евро почев од дана пресуђења па до исплате, по истом основу. Ставом седмим изреке обавезани су тужени да тужили солидарно надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 128.444,00 динара.

Против наведене пресуде тужила је благовремено изјавила жалбу побијајући је у ставу шестом и седмом изреке, како произлази из навода жалбе, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложила и жалбени предлог изнела. Трошкове другостепеног поступка опредељено је тражила.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку-ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-одлука Уставног суда, 74/13-одлука Уставног суда, 55/14, 87/18, 18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиле делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се побијана пресуда морала укинути. Неосновано се наводима жалбе тужиле указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка прописану одредбом члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер је изрека пресуде разумљива, а у пресуди су дати јасни и непротивречни разлози о свим битним чињеницама, о којима не постоји противречност ни између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила и тужени ББ, засновали су заједницу живота 2002. године у породичној кући тужиле, а брак су закључили 2005.

године и исте године се преселили у породичну кућу туженог ВВ и његове супруге, родитеља туженог ББ. Током трајања брака рођено је дете тужиље и туженог ББ, дана2005. године. Брачна заједница фактички је престала априла 2016. године, а брак је разведен октобра 2016. године. Током трајања брачне заједнице тужиље и туженог ББ, супружници су, уз сагласност туженог ВВ, заједнички градили, адаптирали и опремали засебну стамбену јединицу – објекат површине 37 м², изграђен на кат. парцели која је у власништву туженог ВВ. У време изградње објекта, тужиља је била запослена као спремачица у “...” и остваривала зараду у износу од 25.000,00 динара, а осим радног ангажовања, водила је породично домаћинство, кувала за супруга и себе, одржавала хигијену и одгајала дете, припремала храну мајсторима, ишла у набавку материјала и чистила објекат. Кредитно се задуживала ради финансирања радова, у које је уложила и новац исплаћен на име осигуране суме. Тужени ББ доприносио је финансијски, средствима која је остваривао обављањем послова аутопревозника и препродајом половних аутомобила, у чему му је тужиља помагала, и на тај начин месечно остваривао приход од 700 евра до 2.500 евра, као и обављањем радова на изградњи објекта заједно са мајсторима (копање канала за темеље, изливање бетоном, зидање објекта, постављање крова). Мајсторима који су радове изводили нису плаћали накнаду, с обзиром да су у пријатељским односима, осим мајсторима који су поставили кров, којима је накнада исплаћена из средстава тужиље и туженог ББ. Тужени ВВ, у време изградње објекта био је запослен. Изградњи није доприносио финансијски, али је обављао радове на изградњи, сносио је целокупне трошкове утрошене електричне енергије и утрошене воде за његово и домаћинство тужиље и туженог ББ, као и у претходном периоду, и трошкове прикључка на канализациони систем за постојећи и дозидани објекат. Супружници су сносили трошкове уградње централног грејања, а тужени ВВ је куповао огрев и сносио трошкове грејања за оба домаћинства. Као основа за зидање спорног објекта искоришћен је летњиковац који је раније постојао на парцели ... КО ..., власништво туженог ВВ, тако што је искоришћен постојећи чеони и зид са десне стране, а дограђен је један нови зид. Фактичко стање не одговара стању у катастру, јер стамбени објекат нето површине 37 м², који је изграђен без одобрења за градњу, за време трајања брака тужиље и туженог ББ, физички спојен са објектом који је у својини туженог ВВ, није уписан у лист непокретности. Новоизграђени објекат се састоји од ходника, дегажмана, предсобља, купатила, кухиње и две собе и наслоњен је на претходно постојећи објекат са којим дели један заједнички зид. Комплетно је опремљен са свим инсталацијама и представља независну целину, чија тржишна вредност је процењена на 12.200 евра. У адаптирани објекат тужиља и тужени ББ, преселили су се 2007. године, а на адаптацији објекта су радили до 2015.-2016. године.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да предметни објекат површине 37 м², представља заједничку имовину парничних странака, стечену у породичној заједници чланова који су привређивали у време стицања имовине. Како су за време изградње објекта тужиља и њен супруг становали у породичној кући туженог ВВ и његове супруге, који су сносили све трошкове становања за оба домаћинства, при чему је објекат изграђен на кат. Парцели ... КО ..., која је у својини туженог ВВ, а као база за дозиђивање објекта искоришћени зидови летњиковца који се налазио уз породичну кућу, а власништво је туженог ВВ и његове супруге, при чему је он помагао и у извођењу радова и финансирао прикључак на канализациони систем, по оцени суда допринос туженог ВВ у стицању спорног објекта износи 50%. Допринос тужиље и туженог ББ у стицању објекта у виду улагања

новчаних средстава у куповину материјала, помагања у извођењу радова, припремања хране мајсторима, по оцени првостепеног суда је подједнак, па је суд полазећи од одредбе члана 180. Породичног закона-ПЗ, утврдио удео тужиље у висини од 1/4 идеалних делова предметне непокретности, имајући у виду и удео туженог ВВ и применом одредаба чл. 171. и 195. ПЗ, одлучио као у ставу петом и шестом изреке побијане пресуде.

Све битне чињенице за одлучивање о тужбеном захтеву тужиље којим је тражила исплату новчаног износа који представља 1/2 процењене тржишне вредности спорног објекта, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио на основу изведених доказа које је правилно оценио применом одредбе члана 8. ЗПП. Жалбом тужиље чињенично стање није доведено у сумњу, а у жалби нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази у смислу члана 372. ЗПП.

Нису основани жалбени наводи тужиље којима оспорава оцену изведених доказа указујући да је првостепени суд пропустио да правилно и потпуно утврди битне чињенице и да правилно оцени изведене доказе у складу са чланом 8. ЗПП. Првостепени суд је, супротно жалбеним наводима, поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа, ценећи исказе странака и сведока, имао непосредно сазнање о начину давања исказа, те своје уверење које је стекао о истинитости изложених навода парничних странака и сведока исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и при томе дао јасне разлоге због којих је прихватио и због којих није, одређене исказе и у ком делу. С тим у вези, нису основани наводи у жалби тужиље којима указује да за разлику од ње, која је била запослена, кредитно се задуживала ради финансирања изградње спорног објекта и исплаћену суму осигурања уложила у изградњу, тужени ББ није привређивао, а тужени ВВ није доказао на који начин је финансијски помагао, нити да је сносио трошкове становања. Ово са разлога што је, супротно жалбеним наводима, тужиља у свом исказу навела да је тужени ББ остваривао приходе препродајом половних аутомобила, као и да она није сносила трошкове становања, већ је то чинио тужени ВВ. Поред наведеног, новчана средства из уговора о кредиту које је тужиља закључивала и исплаћене суме осигурања, која су уложена у изградњу предметне непокретности, представљају заједничку имовину супружника, јер је отплата кредита и уплата премије осигурања вршена током трајања брачне заједнице, из заједничких средстава, како то правилно закључује првостепени суд. У вези са тим, првостепени суд је правилно утврдио у чему се састоји допринос тужиље стицању заједничке имовине (остваривала приходе од зараде, а осим радног ангажовања, водила је породично домаћинство тако што је кувала за супруга и себе, одржавала хигијену и одгајала дете, припремала храну мајсторима, ишла у набавку материјала и чистила објекат) као и туженог ББ (доприносио је финансијски, средствима која је остваривао обављањем послова аутопревозника и препродајом половних аутомобила, као и обављањем радова на изградњи објекта) и туженог ВВ (обављао радове на изградњи, сносио целокупне трошкове утрошене електричне енергије и утрошене воде за оба домаћинства и трошкове прикључка на канализациони систем за постојећи и дозидани објекат, при чему је објекат изграђен на парцели која је његово власништво, а као база је искоришћен некадашњи летњиковач, такође његово власништво), па је правилан закључак првостепеног суда у погледу доприноса у стицању спорне непокретности, која представља заједничку имовину парничних странака, насталу заједничким радом и средствима, као и разноврсним напорима странака који се не могу изразити новчаним

еквивалентом. Приликом утврђивања висине удела није одлучујуће ко је од чланова домаћинства директно учествовао у стицању те ствари, будући да у породичној заједници постоји подела рада, тако да сваки члан породице који је способан за рад обавља одређене послове у заједници и на тај начин омогућује другим члановима заједнице да се сви или неко од њих искључиво посвети другом одређеном послу, па допринос у стицању имовине може бити изражен не само у виду стицања новчаних средстава, већ и у посредном облику. Стога су неосновани наводи у жалби тужиље којима указује да је допринос тужиље већи од утврђеног, при чему тужиља није предложила одговарајуће доказе (нпр. економско финансијско вештачење) на околност свог већег доприноса у стицању спорне непокретности.

Приликом одлучивања о основаности жалбе тужиље, односно законитости и правилности одлуке садржане у ставу шестом изреке првостепене пресуде, другостепени суд је имао у виду и остале наводе жалбе, али их није посебно образлагао, сагласно овлашћењу из члана 396. став 1. ЗПП, јер не могу утицати на доношење другачије одлуке о жалби.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је одлучио као у ставу првом изреке ове пресуде, применом одредбе члана 390. ЗПП.

Међутим, у погледу одлуке о трошковима парничног поступка тужиља жалбом основано оспорава донету одлуку. Наиме, странци која делимично успе у поступку, износ накнаде трошкова се одмерава према висини тужбеног захтева са којим је успела у парници, а што првостепени суд није правилно ценио када је образлагао да трошкове спора треба одмерити према процентуалном успеху тужиље у односу на постављени захтев, па није ни правилно обрачунао накнаду трошкова. Стога је, применом одредбе члана 401. тачка 3. ЗПП, преиначено решење о трошковима поступка садржано у ставу седмом изреке и тужени обавезани ставом другим изреке ове пресуде да тужиљи солидарно исплате укупан износ од 180.944,00 динара на име трошкова поступка, узимајући у обзир само оне трошкове који су били потребни и нужни ради вођења парнице, од чега за састав једног поднеска 9.000,00 динара, за заступање од стране пуномоћника из реда адвоката на седам одржаних рочишта по 10.500,00 динара, за приступ пуномоћника на шест неодржаних рочишта по 6.000,00 динара, за таксу на тужбу 16.800,00 динара и пресуду 24.144,00 динара, све одмерено применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и Таксене тарифе. Тужиљи је досуђен и пун износ накнаде за издатке на име вештачења у износу од 21.500,00 динара, јер они нису зависили од висине постављеног захтева.

Како је тужиља у поступку по изјављеној жалби успела само у незнатном делу и то у делу који се односи на трошкове поступка који представљају споредно потраживање, не припада јој накнада трошкова другостепеног поступка, па је другостепени суд одлучио као у ставу трећем изреке ове пресуде, применом одредбе чл. 153. став 2. и 165. ЗПП.

Председник већа-судија
Снежана Живковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић